

Razvojna agencija ROD

RRA severne Primorske
Regijska razvojna agencija d.o.o. Nova Gorica

Posoški razvojni center

Območna razvojna agencija
Kraša in Bikirov

Gospodarska
zbornica
Slovenije

Območna zbornica za severno Primorsko

Slovensko delalno
gospodarsko združenje
www.sdgz.it
Unione regionale
economica slovena
www.ures.it

E.I.N.E.

Agenzia per lo sviluppo - Ferrara

Tržna raziskava

BOSNA

Kovinsko-predelovalna industrija, novi materiali in avtomobilska industrija

NOVEMBER 2012

2007-2013
cooperazione territoriale europea
programma per la cooperazione
transfrontaliera
Italia-Slovenia
evropsko teritorialno sodelovanje
program čezmejnega sodelovanja
Slovenija-Italija

Investiamo nel
vostro futuro!

Naložba v vašo
prihodnost!

www.ita-slo.eu

Progetto cofinanziato dal Fondo europeo di
sviluppo regionale

Projekt sofinancira Evropski sklad
za regionalni razvoj

Povzetek

1. KOVINSKO-PREDELOVALNA INDUSTRIJA V BOSNI.....	4
2. AVTOMOBILSKA INDUSTRIJA	5
3. NOVI MATERIALI V KOVINSKO-PREDELOVALNI IN AVTOMOBILSKI INDUSTRIJI	7
4. IZVOZ KOVINSKO-PREDELOVALNE IN AVTOMOBILSKE INDUTRIJE V BOSNI.....	7
5. POMEMBNA PODJETJA V KOVINSKO-PREDELOVALNI INDUSTRIJI V BOSNI.....	9
6. POMEMBNA PODJETJA V AVTOMOBILSKI INDUSTRIJI V BOSNI	12
7. NAJVEČJI SEJEMSKI DOGODKI V BOSNI IN HERCEGOVINI.....	13

1. KOVINSKO-PREDELOVALNA INDUSTRIJA V BOSNI

Zahvaljujoč bogatim naravnim virom ima pridobivanje, izkoriščanje in obdelava rudnih bogastev v Bosni in Hercegovini dolgo tradicijo. Ta dežela je bogata z naravnimi viri, ki so pomembni za kovinsko-predelovalno panogo, predvsem z železom, boksitom, manganom, svincom in cinkom.

Skupni naravni geološki viri so ocenjeni na približno 653 milijonov ton zalog železa, boksita (približno 122 milijonov ton) in mangana (pribl. 2,5 milijona ton), katerega glavna nahajališča so v občinah Bužim in Konjic. Zaloge svinca in cinka znašajo pribl. 56 milijonov ton. Država je poleg tega največji proizvajalec in izvoznik zeolita v Evropi in ima bogata nahajališča premoga in apnenca, ki sta bistvenega pomena v kovinsko-predelovalni industriji. Skupne naravne zaloge premoga v Bosni znašajo 5,76 milijard ton.

Kovinsko-predelovalna industrija obsega obdelavo železnih in neželeznih kovin. Tradicija te panoge je deloma vezana na bogate naravne vire, po drugi strani pa je posledica velike koncentracije vojaške industrije v nekdanji Jugoslaviji. Pred vojno je bila kovinsko-predelovalna industrija v Bosni učinkovito vključena v gospodarski sistem države in je predstavljala strateškega dobavitelja polizdelkov za druge jugoslovanske republike. Bosanska proizvodnja težkih kovin je znašala kar 72 % celotne proizvodnje v nekdanji Jugoslaviji.

Kovinsko-predelovalna industrija v Bosni je tradicionalno vezana tudi na avtomobilsko proizvodnjo, ki je imela od časov nekdanje Jugoslavije pomembno vlogo v gospodarstvu te republike; Volkswagen je v svojem obratu za sestavljanje blizu Sarajeva uporabljal preko 30 % sestavnih delov lokalne proizvodnje.

Pomemben dejavnik konkurenčnosti kovinsko-predelovalne industrije v Bosni so poleg naravnih virov tudi nižji stroški dela ter specializirana in usposobljena delovna sila. Po podatkih Nacionalnega statističnega urada je v tej panogi danes zaposlenih približno 37.500 delavcev, kar predstavlja 27,4 % vseh zaposlenih v predelovalni industriji, oziroma 5,5 % celotne delovne sile v državi.

Kovinsko-predelovalna industrija je skupaj z metalurško panogo pred vojno predstavljala 15 % BDP Bosne in Hercegovine in zagotavljala izredno široko izbiro proizvodov (končni izdelki, strojni elementi, sestavni deli, orodje). Danes je kovinsko-predelovalna industrija še vedno ena izmed vodilnih panog bosanskega gospodarstva, ki v zadnjih letih beleži 10 % rast, delež njenega izvoza pa predstavlja preko 50 % celotnega izvoza države, kar to panogo uvršča na prvo mesto med izvozniki. Najpomembnejše države partnerice na tem področju so Hrvaška, Srbija, Nemčija, Slovenija, Italija in Avstrija.

Kovinsko-predelovalna industrija je za državo strateškega pomena, zato vlada podpira domače in tuje vlagatelje pri ustanavljanju novih podjetij in preoblikovanju obstoječih podjetij v proizvodnjo izdelkov z višjo dodano vrednostjo in z uporabo polizdelkov domače proizvodnje.

Večina oziroma kar 80 % podjetij, ki se ukvarjajo s to dejavnostjo, je malih podjetij, 15 % je srednjih in samo 5 % je velikih podjetij.

Mala in srednja podjetja so večinoma specializirana za proizvode, ki zahtevajo višjo raven obdelave kovin, pa tudi za končne izdelke, namenjene končnim kupcem. Mala zasebna podjetja so v zadnjem času vlagala v lasersko tehnologijo in CNC naprave ter na ta način poskušala slediti razvoju sodobnih tehnologij in biti konkurenčna tudi na tujih trgih. Dejansko so številna od njih uspela vzpostaviti sodelovanje s tujimi partnerji iz sosednjih držav, pa tudi z Avstrijo in Nizozemsko.

Velika podjetja so specializirana predvsem za obdelavo surovih kovin:

- Surovo železo in jeklo, železne in aluminijeve zlitine
- Dragocene in neželezne kovine
- Širok izbor kovinskih proizvodov (cevi, palice...)

Večina metalurške industrije se je razvila pred vojno v Brčkem, Mostarju, Zenici in Tuzli, predvsem kot podizvajalci kakovostnih izdelkov za zahodne trge. To področje se lahko pohvali tudi z visoko usposobljenostjo delovne sile, ki je specializirana za obdelavo različnih vrst kovin.

Proizvodnja aluminija, jekla in proizvodov iz njune obdelave nedvomno predstavlja najpomembnejšo podpanogo sedanje kovinsko-predelovalne industrije v Bosni in Hercegovini, ki je bila do danes deležna tudi največjih tujih investicij.

Trenutno na področju aluminija delujeta dve pomembni domači podjetji: družba Birač a.d. iz Zvornika v Republiki Srbski, z instalirano močjo približno 600.000 ton aluminijevega oksida (alumina) in največjo proizvodnjo zeolita v Evropi. Aluminijski d.d. iz Mostarja (FBiH) pa je edini domači proizvajalec čistega aluminija z letno proizvodnjo približno 150.000 ton.

Kar zadeva proizvodnjo jekla, je celoten proizvodni sistem države prevzela angleško-indijska multinacionalna LNM, ki je avgusta 2004 pridobila 51 % kapitala vodilne domače proizvajalke jekla, družbe BH Steel Company iz Zenice. Družba, ki se sedaj imenuje Arcelor Mittal Zenica d.o.o., letno proizvede približno milijon ton različnih jeklenih izdelkov. Januarja 2012 je Arcelor Mittal začel izvajati dva projekta v skupni vrednosti približno 9 milijonov evrov, namenjena zmanjšanju onesnaževanja, ki naj bi se zaključila do konca leta 2013.

2. AVTOMOBILSKA INDUSTRIJA

Avtomobilska industrija je ena izmed najpomembnejših gospodarskih panog v državi in že dolgo časa stoji ob strani kovinsko-predelovalne industrije. Njena dolga tradicija sega v petdeseta leta. Sprva je bila avtomobilska industrija usmerjena v proizvodnjo različnih sestavnih delov za osebna in težka motorna vozila. Proizvodnja prvih vozil se je začela v začetku 70. let, ko sta se združila Volkswagen in Unis Holding. Istočasno je Famos Holding, eno izmed najpomembnejših podjetij v tej panogi, začelo s proizvodnjo prvih dizelskih motorjev za Mercedes Benz.

Tako kot v preteklosti industrija avtomobilskih delov v Bosni še danes oskrbuje najpomembnejše blagovne znamke, kot so Volkswagen, Mercedes, MAN, Renault, Peugeot, Toyota in Mazda.

Pred vojno je tovarna Volkswagen izdelovala osebna in komercialna vozila v proizvodnem obratu blizu Sarajeva, medtem ko sta Kosmos iz Banja Luke in Soko iz Mostarja izdelovala avtobuse.

Posledica razvite proizvodne mreže, namenjene sestavljanju osebnih vozil in proizvodnji sestavnih delov, je bil razvoj močne in raznolike preskrbovalne verige, podporna infrastruktura, vključno s sistemom usposabljanja, raziskavami in razvojem in specializirano delovno silo s strokovnim znanjem na področju predelave kovin in avtomobilske industrije.

Avtomobilska industrija je med vojno utrpela velikansko škodo, vendar se kljub temu podpanoge, kot so obdelava kovin, predelava plastike, strojni in elektro inženiring in tekstilni izdelki postopoma bližajo novi fazi razvoja avtomobilske industrije v Bosni. Prav v zadnjih desetih letih je ta industrija

zabeležila živahen razvoj, vezan na izvoz, z 90 % deležem izvoza (v 30 držav sveta) v skupni ustvarjeni proizvodnji. Izvažajo predvsem v Nemčijo, Italijo, Slovenijo in Turčijo.

Prav proizvodnja avtomobilskih delov sestavlja pomembno preskrbovalno verigo z odličnimi obeti za razvoj in dejanskimi možnostmi za oskrbovanje širšega regijskega območja. Za doseganje tega cilja pa ta panoga potrebuje večja vlaganja v posodobitev proizvodnje in nove tehnologije, kar bi bilo mogoče doseči s pomočjo strateških partnerjev, pripravljenih preseliti svoje znanje in izkušnje in/ali svoje proizvodne obrate s pričakovanjem nižjih stroškov.

Vodilni tuji investitorji na tem področju:

1. CIMOS, Slovenija
2. PREVENT, Slovenija
3. MANN-HUMMEL, Nemčija
4. BEKTO INTERNATIONAL, Avstrija
5. ALLOY WHEELS, Nemčija in Hrvaška

Glavni avtomobilski proizvodi/deli, izdelani v Bosni, so:

- ✓ Motorji, zobniški mehanizmi in njihovi deli
- ✓ Precizni kovinski deli
- ✓ Gred motorja
- ✓ Zavorni sistemi
- ✓ Sklopke
- ✓ Volanski sistemi
- ✓ Črpalke
- ✓ Filtri
- ✓ Električni avtomobilski deli
- ✓ Tekstilni in usnjeni izdelki
- ✓ Plastični izdelki (stiskanje z brizganjem)
- ✓ Aluminijska platišča
- ✓ Avtomobilski akumulatorji
- ✓ Različni manjši avtomobilski deli

Več kot 70 % bosanskih podjetij, ki izdelujejo avtomobilske dele, je vključenih v kovinsko-predelovalno industrijo, okoli 20 % pa v obdelavo plastike ter električnih in elektronskih avtomobilskih delov. Nekatera podjetja, ki se ukvarjajo s proizvodnjo plastičnih delov (stiskanje z brizganjem) so v zadnjem času dosegla visoko stopnjo razvoja. Na primer, podjetje Bekto Precisa iz Goražda več kot 90 % svoje proizvodnje izvozi, največ v države EU. Druge pomembne segmente na področju avtomobilske industrije predstavljajo nekateri proizvajalci električnih in elektronskih izdelkov, kot so Čajavec FSU, Laktaši in Zrak - AEO, Kiseljak. Področje avtomobilske industrije, ki je doseglo odlične gospodarske rezultate, je tudi proizvodnja usnjenih in tekstilnih izdelkov (prevleke za avtomobilske sedeže).

Glede tehnologije v avtomobilskih podjetjih lahko rečemo, da je večina podjetij v dobrem stanju, stroji so večinoma uvoženi iz Nemčije in Italije, ponekod pa še uporabljajo stroje iz nekdanje Jugoslavije. Večini podjetij je v zadnjih letih uspelo pridobiti mednarodne standarde ISO 9000 in 9001, nekaterim celo TS 16946 in TQS.

Na spodnji preglednici predstavljamo stanje v zvezi s pridobljenimi certifikati v 34 podjetjih s tega področja, ki so bila vključena v raziskavo USAID Survey, sektor avtomobilskih sestavnih delov v Bosni in Hercegovini.

Preglednica 1: Certifikati kakovosti v bosanskih podjetjih, ki delujejo v avtomobilski industriji

Pridobljeni certifikati	Število podjetij
ISO 9001	25
ISO 14001	7
ISO TS 16949	8
CE MARK	0
Brez pridobljenega certifikata	6

Vir: Raziskava USAID FIRMA Project

3. NOVI MATERIALI V KOVINSKO-PREDELOVALNI IN AVTOMOBILSKI INDUSTRIJI

Inovacije v načrtovanju proizvodov in proizvodnih procesov so tesno povezane z uporabljenimi materiali. Tako kot v razvitih državah tudi v Bosni in Hercegovini narašča ozaveščenost, da uporaba novih materialov in ustreznih sodobnih tehnologij predstavlja temelj za povečanje konkurenčne prednosti na trgu.

V Bosni je uporaba novih materialov povezana prav z gospodarsko močnejšimi panogami, kot sta strojna in avtomobilska industrija. Pri klasičnih kovinskih materialih se razvijajo nove tehnologije končne obdelave, kot na primer nov pristop v metalurgiji prahov in stiskanje kovin z injekcijskim brizganjem, kjer se uporablja tehnična keramika. Uporaba oblog na kalupih in na delih naprav občutno podaljša življenjsko dobo naprave in ščiti pred korozijo. Uporaba novih materialov v avtomobilski industriji je povezana predvsem s prisotnostjo pomembnih tujih vlagateljev v tej panogi, ki sledijo smernicam v avtomobilski industriji. Uporaba novih materialov v avtomobilski industriji lahko pripelje do občutnega zmanjšanja teže in do funkcionalnih izboljšav, kot tudi znižanja cene vozil. Zato lahko opazimo povečano uporabo polimernih materialov, aluminijevih in magnezijevih zlitin, tehnične keramike itd...

4. IZVOZ KOVINSKO-PREDELOVALNE IN AVTOMOBILSKE INDUTRIJE V BOSNI

Kovinsko-predelovalna industrija je ena od vodilnih izvoznih panog v tej državi, saj predstavlja 50 % celotnega izvoza. V strukturi izvoza prevladujejo kovine in kovinski izdelki, sledijo stroji in naprave, vključno z električnimi napravami, medtem ko delež vozil upada.

Preglednica 2: Izvoz kovinsko-predelovalne industrije v Bosni po makro regijah (v milijonih evrov)

	2005	2007	2008	2009	2010
EU	506,78	805,56	837,04	565,15	813,93
CEFTA	184,03	481,07	532,29	307,55	386,38
DRUGE	124,4	36,17	45,92	49,23	83,32

SKUPAJ	815,21	1.322,81	1.415,25	921,93	1.283,63
---------------	--------	----------	----------	--------	----------

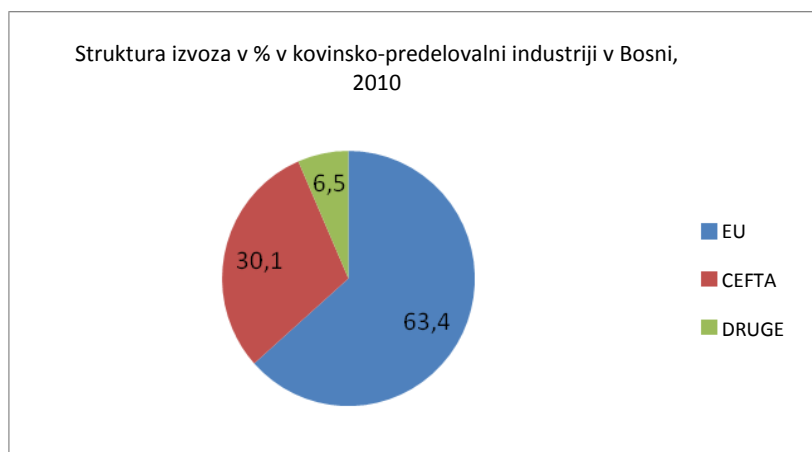
Vir: Raziskava USAID FIRMA Project

Graf 1: Struktura izvoza v kovinsko-predelovalni industriji po makro regijah (v milijonih evrov)

Vir: Agencija FIPA

Graf 2: Struktura izvoza v % v kovinsko-predelovalni industriji v Bosni, 2010

Vir: Agencija FIPA

Kot je razvidno in zgornje preglednice in grafov, je izvoz kovinsko-predelovalne industrije v Bosni usmerjen predvsem v države Evropske unije. Leta 2008 je bil zabeležen vrhunec izvoza v tej panogi, vrednost izvoza je znašala 1.415,25 milijonov evrov, leta 2009 pa so se že pokazale posledice krize in 35 % padec v primerjavi z letom poprej. V zadnjih dveh letih pa se je izvoz znova občutno povečal.

Tudi avtomobilska industrija je močno usmerjena v izvoz, delež izvoza znaša kar 90 % celotne proizvodnje. Bosanska podjetja, ki delujejo v avtomobilski industriji, izvažajo v preko 30 držav

sveta. Kljub krizi, ki je prizadela izvoz v tej panogi, je pričakovati rast tudi v prihodnjih treh letih. Večina izvoza avtomobilskih delov je namenjena Sloveniji, Nemčiji, Italiji in Turčiji. Velik obseg izvoza v Slovenijo je tudi posledica dejstva, da je slovenska družba CIMOS sodelovala pri privatizaciji družbe TMD Gradačac in drugih treh družb, ki proizvajajo za avtomobilsko industrijo: NT FORTING (Novi Travnik), CIMOS SREBRENICA (Srebrenica) in CIMOS TMD CASTING iz Zenice. CIMOS je vodilna družba v proizvodnji avtomobilskih delov v regiji. Med državami nekdanje Jugoslavije gre največji del izvoza v Srbijo, kjer se nahaja veliki proizvajalec motornih vozil, družba Zastava Fiat.

Iz raziskave, ki jo je opravil USAID FIRMA project, izhaja, da je skupen izvoz proizvajalcev avtomobilskih delov znašal 134.168.279 EUR, skoraj 20 % manj v primerjavi z letom 2007, obdobjem pred krizo. Največji upad izvoza na letni ravni je bil zabeležen let 2009 kot posledica krize, ko se je izvoz v tej panogi zmanjšal za skoraj 16 % v primerjavi s prejšnjim letom.

5. POMEMBNA PODJETJA V KOVINSKO-PREDELOVALNI INDUSTRIJI V BOSNI

1.

FIRMA	ALUMINIJ D.D.
KONTAKTNA OSEBA	Ivo Lasić
ŠT. ZAPOSLENIH	950
NASLOV	Bačevići bb, 88000 Mostar
TELEFON	+387 36 375 012
FAKS	+387 36 350 065
E-MAIL	aluminij@aluminij.ba
SPLETNA STRAN	http://www.aluminij.ba/
PROIZVODI IN STORITVE	Anode, ingoti, žice, valjanci, aluminijaste palice in aluminijeve zlitine. Certifikati: ISO 9001:2000

2.

FIRMA	METALNO D.D.
KONTAKTNA OSEBA	Semiz Šišić
ŠT. ZAPOSLENIH	425
NASLOV	Sarajevska 364, Zenica
TELEFON	+387 32 421 794
FAKS	+387 32 421 796
E-MAIL	semiz.sisic@metalno.com
SPLETNA STRAN	http://www.metalno.com/
PROIZVODI IN STORITVE	Proizvodnja, montaža, popravila in prevoz jeklenih konstrukcij (tehnološke naprave, cestni in železniški mostovi, konstrukcije za industrijsko, športno in skladiščno uporabo), toplotni sistemi in različna oprema (kotli, paneli, električni izmenjevalniki, jeklene konstrukcije, kovinski silosi za cement in beton, nadzemni in podzemni kovinski rezervoarji za tekoča goriva in plin itd.), ventili za vodo, paro in plin.

3.

FIRMA	BOSNAMONTAŽA A.D.
KONTAKTNA OSEBA	Darko Zdjelar

ŠT. ZAPOSLENIH	130
NASLOV	Rudnička bb, 79001 Prijedor
TELEFON	+387 52 234 266
FAKS	+387 52 233 060
E-MAIL	bosnamontaza@prijedor.com
SPLETNA STRAN	http://www.bosnamontaza.com/
PROIZVODI IN STORITVE	Proizvodnja jeklenih konstrukcij, oprema in sestavni deli za industrijo, jekleni rezervoarji, hladno valjani železni trakovi, cevi, posode pod pritiskom, sesalniki za prah. Namestitvev in montaža jeklenih konstrukcij in opreme za različne vrste industrijskih obratov.

4.

FIRMA	METALNA INDUSTRIJA PRIJEDOR A.D.
KONTAKTNA OSEBA	Vesna Mutić
ŠT. ZAPOSLENIH	120
NASLOV	Rudnička bb, 79000 Prijedor
TELEFON	+387 52 232 551
FAKS	+387 52 215 811
E-MAIL	office@mip.rs.ba
SPLETNA STRAN	http://www.mip.rs.ba/
PROIZVODI IN STORITVE	Proizvodnja konstrukcij iz varjenega jekla za industrijske stroje, ladjedelništvo, elektro industrijo, gradbeno industrijo.

5.

FIRMA	AD "ALPRO"
KONTAKTNA OSEBA	Milos Savić
ŠT. ZAPOSLENIH	161
NASLOV	Njegoševa bb, 75440 Vlasenica
TELEFON	++387 56 733 750
FAKS	++387 56 733 196
E-MAIL	office@alpro-vl.com
SPLETNA STRAN	http://www.alpro-vl.com/
PROIZVODI IN STORITVE	Proizvodnja profilov za običajne in drsne okvirje z in brez toplotne prekinitve, profilov za ograje; kompozitnih aluminijevih plošč, gradbenih aluminijevih profilov in profilov za industrijsko uporabo.

6.

FIRMA	FEAL D.O.O.
KONTAKTNA OSEBA	Tončo Barbarić
ŠT. ZAPOSLENIH	N.P.
NASLOV	Trnska cesta 146,88220 Široki Brijeg
TELEFON	+387 39 704 269
FAKS	+387 39 704 358
E-MAIL	info@feal.ba
SPLETNA STRAN	http://www.feal.ba/
PROIZVODI IN STORITVE	<ul style="list-style-type: none"> • Gradbeni profili za uporabo v gradbeništvu, še zlasti za izdelavo okvirjev; • Industrijski profili, izdelani po naročilu stranke in na podlagi predložene tehnične dokumentacije; • Trgovski profili z veliko izbiro oblik in velikosti.

7.

FIRMA	POBJEDA D.D.
KONTAKTNA OSEBA	Kotorič Kasim
ŠT. ZAPOSLENIH	280
NASLOV	Bukva bb,74260 Tešanj
TELEFON	+387 32 650 603
FAKS	+387 32 650 771
E-MAIL	kasim@pobjeda-tesanj.ba
SPLETNA STRAN	http://www.pobjeda-tesanj.ba/
PROIZVODI IN STORITVE	Proizvodnja črpalk za vodo in olje za motorna in industrijska vozila.

8.

FIRMA	ŽELJEZARA ILIJAŠ D.D.
KONTAKTNA OSEBA	Nuhodžić Sakip
ŠT. ZAPOSLENIH	
NASLOV	Bosanski put 215,71380 Ilijaš
TELEFON	+387 33 400 310
FAKS	+387 33 400 320
E-MAIL	sekretar.zeljezara@zeljezara.ba
SPLETNA STRAN	http://www.zeljezara.ba/
PROIZVODI IN STORITVE	Različne vrste izdelkov iz železa, jekla in litine: ulitki iz jekla, posode, tuljave, litoželezni pokrovi za jaške in drugi podobni proizvodi.

9.

FIRMA	BEKTO PRECISA D.D.
KONTAKTNA OSEBA	n.p.
ŠT. ZAPOSLENIH	350
NASLOV	Ibrahima Popovića bb, 73000, Goražde
TELEFON	+387 38 24 14 24
FAKS	+387 38 22 14 20
E-MAIL	bekto@precisa.ba
SPLETNA STRAN	http://precisa.ba/precisa/
PROIZVODI IN STORITVE	Proizvodnja orodja in kalupov za brizganje plastike in kovine.

6. POMEMBNA PODJETJA V AVTOMOBILSKI INDUSTRIJI V BOSNI

1.

FIRMA	MANN HUMMEL BA (UNICO FILTER)
KONTAKTNA OSEBA	Smail Ramović
ŠT. ZAPOSLENIH	n.p.
NASLOV	Industrijska zona, Bukva bb, 74260 Tešanj
TELEFON	+387 32 652 050
FAKS	+387 32 650 742
E-MAIL	info@unico-filter.com
SPLETNA STRAN	www.unico-filter.com
PROIZVODI IN STORITVE	Proizvodnja filtrov za zrak, olje in gorivo

2.

FIRMA	CIMOS TMD Ai d.o.o.
KONTAKTNA OSEBA	Fadil Novalić
ŠT. ZAPOSLENIH	n.p.
NASLOV	Gradačac, Sarajevska ulica br. 62
TELEFON	+387 35 822 800
FAKS	+387 35 822 888
E-MAIL	info.tmdai@timos.eu
SPLETNA STRAN	http://www.timos.eu
PROIZVODI IN STORITVE	Proizvodnja delov in komponent za avtomobilsko industrijo

3.

FIRMA	FAD D.D. JELAH
KONTAKTNA OSEBA	Čazim Hamzić
ŠT. ZAPOSLENIH	163
NASLOV	Titova bb, 74264 Jelah
TELEFON	+387 32 667 000
FAKS	+387 32 667 002
E-MAIL	infofad@prevent.ba , mevludin.karabegovic@prevent.ba
SPLETNA STRAN	www.preventgroup.com
PROIZVODI IN STORITVE	Proizvodnja delov za avtomobilsko industrijo

4.

FIRMA	ASA PREVENT
KONTAKTNA OSEBA	Direktor holdinga: Almir Jazvim
ŠT. ZAPOSLENIH	850 na treh proizvodnih lokacijah v Goraždu, 5000 zaposlenih v skupini ASA
NASLOV	Bulevar Meše Selimovića 16, 71000 SARAJEVO
TELEFON	+387 33 77 09 00
FAKS	+387 33 77 09 67
E-MAIL	info@asa.ba
SPLETNA STRAN	www.asa.ba
PROIZVODI IN STORITVE	Proizvodnja prevlek za avtomobilske sedeže

5.

FIRMA	FAMOS ADI D.O.O.
KONTAKTNA OSEBA	Nermin Džindić
ŠT. ZAPOSLENIH	175
NASLOV	<i>Ilidža, Put FAMOS-a br. 38, 71210 ILIDŽA</i>
TELEFON	+387 33 476 160
FAKS	+387 33 476 189
E-MAIL	n.p.
SPLETNA STRAN	www.cimos.eu
PROIZVODI IN STORITVE	Mehanska obdelava sestavnih delov za avtomobilsko industrijo

6.

FIRMA	ČAJAVEC FSU A.D. LAKTAŠI
KONTAKTNA OSEBA	
ŠT. ZAPOSLENIH	200
NASLOV	Nemanjina br. 35, 78250 Laktaši
TELEFON	+387 51 535 800
FAKS	+387 51 535 801
E-MAIL	info@cajavec-fsu.com
SPLETNA STRAN	http://www.cajavec-fsu.com
PROIZVODI IN STORITVE	Signalne naprave za avtomobilsko industrijo

7. NAJVEČJI SEJEMSKI DOGODKI V BOSNI IN HERCEGOVINI

V nadaljevanju so predstavljeni glavni sejemske dogodki, povezani s kovinsko-predelovalno in avtomobilsko industrijo:

1.

SEJEM	MEDNARODNI SEJEM GOSPODARSTVA (Mostar)
DATUM	09.04. - 13.04.2013
KONTAKTNI PODATKI	Mostarski Sajam d.o.o. Rodoč bb, 88000 Mostar, Bosna in Hercegovina Tel.: 00 387 36 350 194; 350 080; Faks: 00 387 36 350 134; E-mail: info@mostarski-sajam.com Spletna stran: www.mostarski-sajam.com
OPIS	Leta 2012 je na sejmu sodelovalo več kot 800 razstavljalcev (med njimi 180 tujih), ogledalo si ga je 50.000 obiskovalcev iz več kot 30 držav. Sejem ima 20.000 m ² pokritih in 10.000 m ² zunanjih razstavnih prostorov. Namenjen je vsem vodilnim gospodarskim panogam v državi, med katerimi sta tudi avtomobilska in kovinsko-predelovalna industrija.

2.

SEJEM	ZEPS INTERMETAL in SEJEM GOSPODARSTVA ZEPS
DATUM	Oktober 2013
KONTAKTNI PODATKI	Sajmišče Kamberovića polje, Zenica Poslovni sistem RMK d.d. Kučukovići 2 / VI, (PP 2), 72 000 Zenica, Bosna in Hercegovina Tel./Faks: 00 387 32 247 774 E-mail: info@zeps.com Spletna stran: www.zeps.com
OPIS	ZEPS INTERMETAL je specializiran sejem za kovinsko-predelovalno industrijo. Na lanskem sejmu je sodelovalo skupaj 66 razstavljalcev, od tega 25 tujih iz 13 držav. Leta 2012 je sejem Intermetal potekal istočasno s splošnim gospodarskim sejmom ZEPS, ki je namenjen glavnim industrijskim panogam. Gre za največji sejmski dogodek v državi, na katerem sodeluje 45 % tujih razstavljalcev. Leta 2012 je imel splošni sejem 355 razstavljalcev, od tega 174 tujih, ki so prišli iz 23 držav. Lansko leto je sejem ZEPS zabeležil skoraj 50.000 obiskovalcev.

3.

SEJEM	Mednarodni avtomobilski sejem - SAM
DATUM	Oktober 2013
KONTAKTNI PODATKI	BANJALUČKI VELESAJAM D.O.O. Pilanska bb, 78 000 Banja Luka, Bosna in Hercegovina Tel.: 00 387 51 333 200; Faks: 00387 51 333 223 E-mail: office@banjalukafair.com Spletna stran: www.banjalukafair.com
OPIS	Avtomobilski sejem se odvija na 8000 m ² pokritih in 6000 m ² pokritih površin. Sejemska ponudba vključuje osebna in tovorna vozila, nadomestne dele, goriva in izdelke za nego avtomobila. Lansko leto je sejem gostil skupno 60 razstavljalcev, od tega 10 tujih. Sejem je obiskalo približno 12.000 obiskovalcev.

4.

SEJEM	DOBOJ EXPO - Sejem malih in srednje velikih podjetij
DATUM	Oktober 2013
KONTAKTNI PODATKI	PK RS, Območna gospodarska zbornica Dobož Srpskih sokolova 1, 74 000 Dobož Tel.: 00387 53 241 980 Faks: 00387 53 241 590; E-mail: ppkdoboj@teol.net , komoradoboj@teol.net ; Spletna stran: www.sajam.doboj.net
OPIS	Sejem je namenjen različnim panogam malih in srednje velikih podjetij, med katerimi so tudi kovinsko-predelovalna industrija, avtomatizacija in elektronika. Lansko leto je na sejmu sodelovalo 291 razstavljalcev, med katerimi je bilo skoraj 30 % tujih, predvsem iz Hrvaške in Srbije. Sejem je privabil 8000 obiskovalcev.

5.

SEJEM	MEDNARODNI GOSPODARSKI SEJEM BRČKO
DATUM	16. - 20. novembra 2012
KONTAKTNI PODATKI	<p>Gospodarska zbornica distrikta Brčko Ul. Cvijete Zuzorić bb, 76 000 Brčko Distrikt Tel/Faks: 00 387 49 217 556; 216 116; E-mail: ankica.pkomora.bd@gmail.com; pkomora.bd@gmail.com; sajam.bd@gmail.com Spletna stran: www.brcko-pkomora.com</p>
OPIS	<p>Gospodarski sejem v Brčkem je manjši sejemski dogodek različnih industrijskih panog in storitev (turizem, zavarovalništvo, bančništvo). Med najpomembnejšimi industrijskimi panogami je tudi kovinsko-predelovalna. Sejem je obiskalo približno 6000 obiskovalcev. Med 90 razstavljalci je bilo 10 tujih (iz Slovenije, Hrvaške in Srbije).</p>

Vir terminov sejamskih dogodkov: http://www.komorars.ba/pkrs//upload/sajmovi_2012.pdf

*Projekt iCON / Konkurenčnost MSP - Inovativnost in kooperativno podjetništvo sofinanciran v okviru Programa čezmejnega sodelovanja Slovenija-Italija 2007-2013 iz sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj in nacionalnih sredstev
 ProgettoiCON / Competitività delle PMI - Innovazione e cooperazione tra imprese finanziato nell'ambito del Programma per la Cooperazione Transfrontaliera Italia-Slovenia 2007-2013, dal Fondo europeo di sviluppo regionale e dai fondi nazionali.*

REPUBLIKA SLOVENIJA
 MINISTRSTVO ZA GOSPODARSKI
 RAZVOJ IN TEHNOLOGIJO

Ministero dell'Economia
 e delle Finanze